

Høringsliste

Trondheim, 03.09.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2021/9496

Saksbehandler:  
Hege Langeland

## Høring av forslag til endringer i Svalbardmiljøloven og forskrifter til loven

På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet sender Miljødirektoratet på høring forslag til endringer i miljøregelverket på Svalbard. Forslagene innebærer nye regler om ferdsel i naturen og for sjøbasert turisme. Formålet med endringene er å sikre at den sårbare villmarksnaturen og kulturminnene på Svalbard ivaretas i tråd med miljømålene for øygruppen. Endringene i miljøregelverket vil redusere den samlede belastningen på miljøet i en tid hvor klimaendringer, ferdsel og andre påvirkningsfaktorer samlet øker presset mot miljøet på Svalbard.

### Bakgrunn

Svalbard er ett av Europas siste villmarksområder. Å bevare områdets særegne villmarksnatur er et av flere overordnede mål for svalbardpolitikken, sist fastsatt i Meld. St. 32 (2015-2016).

Det arktiske miljøet er svært sårbart og det er et lovfestet mål å opprettholde et tilnærmet uberørt miljø på Svalbard når det gjelder sammenhengende villmark, landskap, flora, fauna og kulturminner. Klimaendringene har bl.a. medført en temperaturøkning som går dobbelt så raskt i Arktis som den gjennomsnittlige globale oppvarmingen. Samtidig har det de siste 10 årene, frem til Corona-pandemien, vært en kraftig vekst i reiselivet og ferdselen.

Dagens regelverk ble utarbeidet i en tid da ferdselen var betydelig mindre enn i dag, og klimaendringene var på et annet nivå. Blant annet er ilandstigning i turistvirksomhet lite regulert og kan i stor grad finne sted overalt på øygruppen. Kunnskapen vi har om hvordan natur og kulturminner påvirkes av klimaendringer og økt ferdsel tilsier at dagens regulering ikke lenger er tilstrekkelig til å sikre en utvikling i tråd med miljømålene. Nye reguleringer er derfor nødvendig for å bevare den sårbare villmarksnaturen, og samtidig en forutsetning om Svalbard skal bevares som et attraktivt reisemål i fremtiden når omfang av ferdselen øker etter pandemien.

Forslagene er utdypet i høringsnotatet Endringer i svalbardmiljøloven og tilhørende forskrifter om naturvernområder, motorferdsel, leiropphold og om områdefredning og ferdselsregulering i Virgohamna.

Høringsnotatet har følgende hovedkapitler:

- Hovedtrekkene i høringsforslaget (kap. 2)
- Særtrekk ved miljøet på Svalbard (kap. 3)
- Status og utvikling i reiselivet (kap. 4)
- Kunnskapsgrunnlaget om påvirkning av natur- og kulturmiljø (kap. 5)
- Sjøbasert turisme og ferdsel på land (kap. 6)
- Beskyttelse av isbjørn (kap. 7)
- Motorferdsel (kap. 8)
- Telting og leir opphold (kap. 9)
- Bruk av ubemannede fjernstyrte innretninger (droner) m.v. (kap. 10)
- Oppsummering av de viktigste konsekvensene av forslagene (kap. 11)
- Forutsetninger for en vellykket gjennomføring (kap. 12)

## Oversikt over høringsforslagene

De konkrete høringsforslagene er:

- Regulerings av ilandstigning i turistvirksomhet og opphold på land i forbindelse med ilandstigning i Ossian Sars, Nordaust-Svalbard og Sør-Svalbard naturreservater og Sør-Spitsbergen, Forlandet, Nordvest-Spitsbergen, Van Mijenfjorden og Indre Wijdefjorden nasjonalparker. (Omtalt i høringsnotatet kap. 6.4.)
- Oppheve kravet om at reisearrangører har godkjente stedsspesifikke retningslinjer før ilandstigning på enkelte lokaliteter. (Omtalt i høringsnotatet kap. 6.5.1.)
- Opphevet ferdselsforbudet i Habenichtbukta og kravet om tillatelse fra Sysselmesteren for ferdsel i Virgohamna. Det vil være vilkår knyttet til ilandstigningen og ferdselen som følge av forslag om regulering av ilandstigning i turistvirksomhet. (Omtalt i høringsnotatet kap. 6.5.2)
- Skip som seiler i verneområdene kan ha maksimalt 200 passasjerer ombord. (Omtalt i høringsnotatet kap. 6.6)
- Krav til all ferdsel på land i verneområder for å hindre spor og slitasje på terreng og kulturminner og forstyrrelse av dyrelivet. (Omtalt i høringsnotatet kap. 6.7)
- Skjerping av forbudet mot å oppsøke isbjørn og et krav om å holde en avstand på minst 500 m. (Omtalt i høringsnotatet kap. 7)
- Forbud mot motorferdsel på sjøis etter 1. mars på Billefjorden, Tempelfjorden og Van Keulenfjorden for tilreisende og fastboende, og forbud mot motorferdsel på sjøis etter 1. mars i Dicksonfjorden for tilreisende. Det gjøres flere unntak. Blant annet ivaretas fastboendes og tilreisendes behov for å komme seg mellom områder og til hytter. (Omtalt i høringsnotatet kap. 8.2.)

- Forbud mot bryting av fastis og is som er i ferd med å legge seg med unntak for farled inn til havnene i Longyearbyen og Barentsburg, for forsyninger til Ny Ålesund og for Kystvaktas utføring av nødvendige oppgaver. (Omtalt i høringsnotatet kap. 8.3.)
- Fartsgrense i sjø på 5 knop i et område 500 meter fra utvalgte fuglefjell i tiden 1. april til 31. august. (Omtalt i høringsnotatet kap. 8.4.)
- Ferdsel i sjø skal holde en minsteavstand på 300 m fra hvalrossens liggeplasser. (Omtalt i høringsnotatet kap. 8.5.)
- Forbud mot bruk av undervannsfartøy. (Omtalt i høringsnotatet kap. 8.6.)
- Søknadsplikt for barmarkskjøring i planområder for bygge- og anleggsvirksomhet på hytter (Omtalt i høringsnotatet kap. 8.7.)
- Det blir tillatt å bruke elektrisk sykkel på snødekt og frossen mark i samme områder som det er tillatt med snøskuter og beltebil. (Omtalt i høringsnotatet kap. 8.8.)
- Krav om søknad for telt- og leiropphold i turistvirksomhet, feltvirksomhet og i regi av forsknings- og utdanningsvirksomhet. Krav om søknad for telt- og leiropphold for andre når telting skjer på samme sted i mer enn en uke. Krav om våken isbjørnvakt ved telting og leiropphold i turistvirksomhet, feltvirksomhet og i regi av forsknings- og utdanningsvirksomhet. (Omtalt i høringsnotatet kap. 9.)
- Forbud i verneområdene mot bruk av ubemannede luftfartøy (droner) og andre fjernstyrte eller autonome ubemannede innretninger til bruk i luften, på bakken, på og under vann. Forbud mot bruk av ubemannede luftfartøy (droner) nærmere enn 500 m fra fuglefjell i tiden 1. april til 31. august. (Omtalt i høringsnotatet kap. 10.)

## Konsekvenser av forslagene

Forslagene er utformet for å oppnå en fremtidsrettet ivaretagelse av natur- og kulturmiljøet, samtidig som det legges til rette for et levedyktig reiseliv og lokalsamfunn i tråd med føringene fra siste Svalbardmelding (Meld. St. 32 (2015-2016)). De foreslåtte reguleringene gir strengere regler i verneområdene enn utenfor. Videre foreslås mindre reguleringer i Isfjorden-området. Det foreslås for en rekke tema strengere regelverk for tilreisende enn for fastboende og det foreslås strengere reguleringer for reiselivet der volumet av aktiviteten er størst.

Forslaget innebærer at større verneområder skjermes mot forstyrrelse og slitasje fra ferdsel gjennom en regulering av hvor turister kan gå i land. Samtidig vil reiselivet fortsatt ha store områder å bruke og lokaliteter som kan benyttes over hele Svalbard, deriblant lokaliteter som til nå har vært blant de mest attraktive.

Forslagene innebærer at reiselivsvirksomheter må tilpasse virksomheten og legge om turopplegg som ikke er i tråd med forslagene. Vi vurderer at de endringene som foreslås i miljøregelverket ikke vil svekke mulighetene til å drive reiselivsvirksomhet i det omfanget man hadde før corona-pandemien, eller mulighetene for videre vekst.

Foreslåtte regler om ferdsel vil beskytte arter som isbjørn, ringsel, sjøfugl og hvalross. Forbudet mot ferdsel på sjøis vil gjøre de siste års midlertidige regulering permanent og føre til at noen flere fjorder omfattes. Fastboendes og tilreisendes behov for å benytte isen vurderes imidlertid ivaretatt gjennom de unntak som er gitt. Reglene vurderes ikke å gi store konsekvenser for fastboende eller andre berørte sammenlignet med dagens regelverk.

Det tas sikte på at endringene skal tre i kraft 1.1.2023.

## Høringsfrist

Vi ønsker innspill til forslagene. Vi ber høringsinstansene sende dokumentene til relevante aktører, dersom disse ikke står på høringslisten.

### Høringsfristen er 3. februar 2022.

Såfremt smittevern hensyn tillater det, vil det også bli avholdt et høringsmøte i Longyearbyen i uke 46 hvor det blir anledning til å stille spørsmål. Vi stiller oss også positiv til møter med høringsinstanser som ønsker det.

Høringsnotatet om endringer i svalbardmiljøloven og tilhørende forskrifter med vedlegg er lagt ut på [Miljødirektoratets nettsider](#) for høringer ([www.miljodirektoratet.no/hoeringer/](http://www.miljodirektoratet.no/hoeringer/)).

Høringsnotatet med vedlegg vil bli oversatt til engelsk og er planlagt lagt ut på nettsiden i slutten av september måned. Høringsinstansene vil bli varslet når dokumentene er lagt ut på engelsk.

Spørsmål om høringssaken kan rettes per e-post til seniorrådgiver Hege Langeland, [hege.langeland@miljodir.no](mailto:hege.langeland@miljodir.no) eller seniorrådgiver Helene Mokkelbost, [helene.mokkelbost@miljodir.no](mailto:helene.mokkelbost@miljodir.no).

Hilsen  
Miljødirektoratet

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent*

Ivar Myklebust  
avdelingsdirektør

Knut Fossum  
seksjonsleder

Kopi til:

Sysselmesteren på Svalbard  
Klima- og miljødepartementet

Vedlegg:

Høringsliste